

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

KARTELL IRODA

1054 Budapest, Alkotmány u.5.

Levélcím: 1245, Budapest 5. Pf. 1036

Telefon: (06-1) 472-8900,

Fax: (06-1) 472-8905

Vizsgáló:

dr. Kovácsffy Krisztina Tel.: 472-8963

Antalóczy György Tel.: 472-8957

Ügyszám: Vj-149/2008

Iktatószám: Vj-149/2008/064

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a [REDACTED],
[REDACTED], valamint az [REDACTED] által képviselt **CANON HUNGARIA Kereskedelmi Kft.**
(1031 Budapest, Záhony u. 7.), a [REDACTED] által képviselt **BRAVOGROUP RENDSZERHÁZ**
Kereskedelmi Kft. (1145 Budapest, Újvilág utca 50-52.), a **Delta Informatika Kereskedelmi és**
Szolgáltató Zrt. (1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.), [REDACTED]
[REDACTED] által képviselt **Konica Minolta Magyarország Üzleti Megoldások Kft.** (1117 Budapest,
Galvani u. 4.), a **COLORSPECTRUM Kereskedelmi Termelő és Szolgáltató Kft.** (1087
Budapest, Kőbányai u. 21.), az **EURO-PROFIL SZERVIZ Szolgáltató és Kft.** (1173 Budapest,
Határhalom u. 4.), [REDACTED] által képviselt **RICOH**
HUNGARY IRODARENDSZEREK Kft. (1138 Budapest, Váci út 140.), az **Infocopy**
Kereskedelmi Kft. (1131 Budapest, Béke út 118.), [REDACTED] által képviselt **Danka Magyarország Irodatechnikai Kereskedelmi és**
Szolgáltató Kft. (1149 Budapest, Róna u. 120-122.), a **NASHUA-MEZON-TEC Kereskedelmi**
és Szerviz Kft. (1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 54.), [REDACTED] által képviselt **XEROX**
Magyarország Kereskedelmi Kft. (1037 Budapest, Szépvölgyi út 35-37.), az **ALBACOMP**
Számítástechnikai Zrt. (8000 Székesfehérvár, Mártírok út 9.), az **AQUIS Informatika Zrt.**
(1033 Budapest, Vörösvári út 103-105.), a **Rufusz Computer Rendszerház Számítástechnikai**
és Hálózattervező, Kivitelező Kft. (2030 Érd, Retyezáti utca 50.) és az **XCOPY Kereskedelmi**
és Szolgáltató Kft. (1103 Budapest, Gyömrői út 86.) eljárás alá vont vállalkozások ellen
gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult
versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének e végzés foganatosítására halasztó hatálya nincs.

Indokolás

A GVH a CANON HUNGARIA Kereskedelmi Kft. (1031 Budapest, Záhony u. 7.) (a továbbiakban: Canon), a BRAVOGROUP RENDSZERHÁZ Kereskedelmi Kft. (1145 Budapest, Újvilág utca 50-52.), a Delta Informatika Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. (1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.), a Konica Minolta Magyarország Üzleti Megoldások Kft. (1117 Budapest, Galvani u. 4.) (a továbbiakban: Konica Minolta), a COLORSPECTRUM Kereskedelmi Termelő és Szolgáltató Kft. (1087 Budapest, Kőbányai u. 21.) (a továbbiakban: Colorspectrum), az EURO-PROFIL SZERVIZ Szolgáltató és Kft. (1173 Budapest, Határhalom u. 4.), a RICOH HUNGARY IRODARENDSZEREK Kft. (1138 Budapest, Váci út 140.) (a továbbiakban: Ricoh), az Infocopy Kereskedelmi Kft. (1131 Budapest, Béke út 118.), a Danka Magyarország Irodatechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (1149 Budapest, Róna u. 120-122.), a NASHUA-MEZON-TEC Kereskedelmi és Szerviz Kft. (1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 54.), a XEROX Magyarország Kereskedelmi Kft. (1037 Budapest, Szépvölgyi út 35-37.) (a továbbiakban: Xerox), az ALBACOMP Számítástechnikai Zrt. (8000 Székesfehérvár, Mártírok út 9.), az AQUIS Informatika Zrt. (1033 Budapest, Vörösvári út 103-105.), a Rufusz Computer Rendszerház Számítástechnikai és Hálózattervező, Kivitelező Kft. (2030 Érd, Retyezáti utca 50.) és az XCOPY Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (1103 Budapest, Gyömrői út 86.) eljárás alá vont ügyfelek ellen 2009. február 18-án versenyfelügyeleti eljárást indított annak kivizsgálása érdekében, hogy az eljárás alá vont vállalkozások megsértették-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tptv) 11. §-át illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: EK-Szerződés) 81. cikkének (1) bekezdését¹ az alábbiakban kifejtett magatartásukkal:

A GVH rendelkezésére állt információk szerint a Központi Szolgáltatási Főigazgatóság 2008. július 11-ei dátummal közbeszerzési eljárást írt ki TED 2008/S 135-181072 számmal, fénymásoló gépek szállítására.

A GVH az ügyindításkor a rendelkezésére állt információk alapján valószínűsítette, hogy a fentiekben említett közbeszerzési kiíráson az első négy — gyártói — kategóriában nyertes vállalkozások az adott gyártói kategórián belül és a négy gyártói kategória között, előzetesen megállapodtak abban, hogy milyen egymáshoz közeli árszinten adják be ajánlataikat az adott gyártó kategóriában, illetve, hogy mely vállalkozás, mely kategóriában indul el.

A rendelkezésre álló adatok szerint az eljárásban érintett közbeszerzés az EU tagállamokban bejegyzett vállalkozások számára nyitott volt, azonban a feltételezett egyzetetések és megállapodások alkalmassak lehettek arra, hogy az eljárás alá vontak esetében stabilizálja azok magyarországi piaci részesedését, és egyben gátolják a piacra való belépésüket. A vállalkozások magatartása ezért a Közösségben működő versenytársak kikapcsolásával vagy az ezzel való fenyegetéssel hatást gyakorolhat a Közösségen belül folyó verseny szerkezetére is.

¹ A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-i hatályba lépésével módosult az Európai Közösséget létrehozó szerződést (EK-Szerződés ill. EKSz.), többek között megváltoztatva annak hivatalos elnevezését is. A szerződés hivatalos elnevezése december 1. óta: az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSz.). A versenykorlátozó megállapodásokra vonatkozó szabályok változatlanok maradtak, így a hatályos EUMSz. 101. cikke megfelel az EKSz. 81. cikkének. A vizsgált magatartás ennek megfelelően 2009. december 1-jétől az EUMSz. 101. cikkébe ütközhetett, azonban a könnyebb követhetőség érdekében a vizsgálók a továbbiakban csak az EKSz. 81. cikkére hivatkoznak.

A vállalkozások versenykorlátozó piaci magatartása valószínűsíthetően a közbeszerzéssel érintett piac felosztására, a pályázati árakban történő megállapodásra terjedt ki.

A GVH az eljárásban érintett vállalkozások közül helyszíni vizsgálatot tartott a Canonnál, a Konica Minoltánál, a Colorspectrumnél, a Ricohnál és a Xeroxnál egyaránt. Továbbá a vizsgálat a tények és a piaci viszonyok tisztázásához szükséges részletes adatkéréseket küldött ki valamennyi eljárás alá vont számára, valamint harmadik felek részére.

A rajtaütés során lemásolt elektronikus bizonyítékok és a beérkező adatszolgáltatások feldolgozását követően, a vizsgálat az alábbiakat állapította meg:

A Központi Szolgáltatási Főigazgatóság 2008. július 11-ei dátummal közbeszerzési eljárást írt ki TED 2008/S 135-181072 számmal, fénymásoló gépek szállítására. A forgalomban levő márkákat 5 technológiai platformra osztották (Canon, Ricoh, KonicaMinolta, Xerox és egyéb), melyekre külön lehetett pályázni. A tender során a pályázó vállalkozásoknak egy mintakonfigurációra kellett árajánlatot adniuk, és a legjobb ajánlattevőkkel, de platformonként maximum három vállalkozással kötött szerződést a KSZF. A mintakonfigurációkra adott ajánlatok árplafonként funkcionáltak, azaz annál drágábban nem adhatták a vállalkozások a termékeiket.

A tender egy 48 hónapra szóló keretmegállapodás megkötésére irányult, mely során a nyertes cégek bekerülnek abba az eladói körbe, akiktől a KSZF keretében beszerzésre kötelezett intézmények vásárolhatnak. A pályázaton való nyertesség tehát önmagában nem járt semmilyen kifizetéssel a vállalkozások számára, az egyes állami és önkormányzati szervek a KSZF-ben bekerült vállalkozásoktól ajánlat kérést követően rendelik meg az árucikkeket.

Az első 4 gyártói kategóriában, a KSZF-el történő szerződés egyik feltétele a gyártói támogatással való rendelkezés volt. Azt, hogy mely vállalkozás részesült gyártói támogatásban, a gyártók hazai leányvállalatai saját maguk döntötték el. A pályázat oly módon került kiírásra, hogy az egyik pályázó (jelen esetben a gyártók képviselői) kezébe olyan eszközt adott, amellyel meghatározhatták az érvényes ajánlatot adók számát. Mivel jelen pályázatban a legjobb három ajánlattevő nyer, ezért ha csak két vállalkozásnak adnak gyártói támogatást, azzal biztosítják saját maguk és a két általuk preferált cég nyertességét, ezzel teljesen kizárva a pályázaton a versenyt. A gyártói támogatások kapcsán a beküldött adatszolgáltatásaikban a négy nagy gyártó egységesen azt nyilatkozta, hogy egyszer sem tagadták meg a gyártói támogatás nyújtását, ezzel együtt gyártói támogatást csak az eljárás alá vont vállalkozások kértek.

A pályázaton a négy gyártói kategóriában a pályázók száma végül megegyezett a kihirdetésre kerülő nyertesek számával. Az első forduló után, miután nem volt semmi motivációjuk a pályázóknak, hogy versenyezzenek, nem is csökkentették tovább az árakat a további fordulóknak.

A gyártói kategóriákon belüli verseny hiányát támasztja alá az a tény, hogy az egyéb kategóriában érdemi verseny alakult ki. A 7 potenciális helyre 14 pályázó jelentkezett, és az egyes fordulók során folyamatosan csökkentették az árakat. A versenykorlátozó megállapodás vizsgálata értelmetlen, mivel a gyártói kategóriákban a kiírás sajátosságai miatt nem volt verseny, továbbá a platformonként összesen 3 helyre induló 3 vállalkozás számára a fentiek alapján valószínűsíthetően nem volt kétséges a velük való szerződéskötés ténye.

A KSZF keretében történő értékesítés árait vizsgálva, az adatszolgáltatások alapján az alábbi jelenségeket lehetett megfigyelni:

A KSZF TED 2008/S 135-181072 számú közbeszerzési eljárás eredményeképp - keretmegállapodás keretében - az eljárás alá vontak összesen megközelítőleg 3 milliárd forint megrendeléshez jutottak.

A KSZF keretében kialakult tényleges árak és az adott időszak piaci árai között nem mutatható ki, hogy a KSZF keretében drágábban értékesítettek volna a vállalkozások. Számos esetben előfordult, hogy nagyobb mennyiséget az aktuális piaci árnál kedvezőbb áron értékesítettek.

Az eljárás tárgyát képező KSZF tender keretében beadott árplafonokhoz képest általában alacsonyabb áron történtek az értékesítések. Különösen igaz ez a nagyobb mennyiséget rendelő szervek esetében.

Mindegyik eljárás alá vont vállalkozás adott ajánlatot olyan szervnek, amelyből végül nem lett konkrét szállítás.

A fentiekből arra lehet következtetni, hogy a KSZF tender lezárását követően volt verseny a nyertes vállalkozások között, azzal együtt, hogy a beszerző szervezetet nem kötelezi semmi több ajánlat kérésére.

A Tpv. 11. §-a alapján indult versenyfelügyeleti eljárás:

A Tpv. 11. §-ának (2) bekezdése külön nevesíti azokat az eseteket, amelyek a versenykorlátozó céljuk miatt a hatásaikra tekintet nélkül jogsértő megállapodásnak minősülnek. Eszerint a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalma különösen vonatkozik többek között:

- a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására;
- b) az előállítás, a forgalmazás, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozására vagy ellenőrzés alatt tartására;
- c) a beszerzési források felosztására, illetve a közülük való választás lehetőségének korlátozására, valamint a fogyasztók, üzletfelek meghatározott körének valamely áru beszerzéséből történő kizárására;
- d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására;
- f) a piacra lépés akadályozására;
- g) arra az esetre, ha azonos értékű vagy jellegű ügyletek tekintetében az üzletfeleket megkülönböztetik, ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben;
- h) a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásától történő függővé tételére, amelyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához.

Ezekben az esetekben tehát már a verseny korlátozására, akadályozására vagy torzítására irányuló versenyellenes cél is elegendő a jogsértéshez², a megállapodások jogellenessége még abban az esetben is megállapítható, ha az abban részes vállalkozások nem alkalmazzák azokat. A jogsértő magatartás tanúsításában ugyanakkor minden olyan vállalkozás részesnek tekintendő, amely kifejezte (akár kifejezetten, akár a megbeszélésen való részvétellel, ráutaló magatartással) a verseny befolyásolására irányuló megállapodásban a részvételi szándékát.

A közösségi bíróságok joggyakorlata alapján a fenti esetekben szükségtelen annak bizonyítása, hogy a magatartásnak tényleges versenykorlátozó hatása is van³, azonban – ahogyan azt a Versenytanács is megállapította – annak bizonyítása szükséges lehet, hogy az adott versenykorlátozás érzékelhető-e.⁴

A Tpv. 43/I. §-ának (6) bekezdése és 70. §-ának (1) bekezdése együttes alkalmazásával a GVH akkor rendel el vizsgálatot, ha a sérelmezett magatartás, tevékenység vagy állapot a Tpv. rendelkezéseit sértheti, feltéve, hogy az eljárás a GVH hatáskörébe tartozik, és az eljárás lefolytatását a közérdek védelme szükségessé teszi.

A Tpv. 71/A. §-a alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn, továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A vizsgálat eredményei alapján megállapítható az, hogy a vizsgálat elrendelésére okot adó, a Tpv. 70. §-ának (1) bekezdésében megállapított körülmények a vizsgált magatartással összefüggésben nem állnak fenn, ugyanis az elektronikus bizonyítékok és írásos dokumentumok leválogatása után megállapítható, hogy az említett tenderen induló márkák közötti versenyt korlátozó megállapodásra utaló bizonyíték nem áll rendelkezésre, sőt az elektronikus dokumentumokból inkább az látszik, hogy az eljárásban helyszíni vizsgálatral érintett márkák között igen csak éles piaci verseny alakult ki.

A vállalkozásoktól elhozott elektronikus adatállomány és írásos dokumentumok feldolgozása és többszöri leválogatása után a vizsgálók megállapították, hogy a beszerzett bizonyítékok alapján nem valószínűsíthető törvénysértés, tekintettel arra, hogy a leválogatás eredményeként az ügyindító végzésben meghatározott tényállás nem került alátámasztására, ebből kifolyólag a vizsgálat nem látja értelmét további eljárási cselekmények fogantatásának sem, ugyanis feltehetően azoktól, illetve az eljárás folytatásától sem várható további eredmény.

A GVH megállapítja továbbá, hogy az eljárásban érintett tendert követően a konkrét beszerzések eloszlása és az árak vizsgálata sem mutat arra, hogy az eljárás alá vontak versenykorlátozó megállapodást kötöttek volna a gyártói kategóriákon belül, a tendert követő verseny kizárására. Erre vonatkozóan a beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

² Vj-74/2003., 92. pont

³ Lásd például: 56/65. sz. ügy, Société Technique Mini  re kontra Maschinenbau Ulm GmbH [EBHT 1966., 337. o.]

⁴ Vj-201/2005., 165. pont

Az EK-Szerződés 81. cikke alapján indult versenyfelügyeleti eljárás:

Az EK-Szerződés 81. és 82. cikkében foglalt versenyszabályok végrehajtásáról szóló 1/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1/2003/EK rendelet) 3. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy amikor a tagállamok versenyhatóságai az EK-Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése szerinti megállapodásokra, vállalkozások társulásainak döntéseire vagy összehangolt magatartásokra, amelyek az ezen előírás szerinti értelemben befolyásolhatják a tagállamok közti kereskedelmet, nemzeti versenyjogot alkalmaznak, akkor az ilyen megállapodásokra, döntésekre vagy összehangolt magatartásokra az EK-Szerződés 81. cikkét ugyancsak alkalmazzák.

A Tptv. 1. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy az EK-Szerződés 81. cikkének alkalmazása során az e cikkek hatálya alá tartozó piaci magatartásra is a Tptv. eljárási rendelkezéseit kell alkalmazni akkor, ha az 1/2003/EK rendelet alapján a GVH eljárásának van helye. Továbbá a Tptv. 91/A. §-ának (1) bekezdése szerint az EK-Szerződés 81. cikkének alkalmazása során a Tptv. rendelkezéseit a Tptv. XVI. fejezetében, illetve az 1/2003/EK rendeletben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. Ennek során döntő jelentősége van a tagállamok közötti kereskedelem érintettségéről szóló bizottsági közlemény⁵ (a továbbiakban: TKKÉ közlemény) szerinti alkalmassági kritériumok teljesülésének.

A TKKÉ közlemény 78. bekezdése szerint a közösségi bíróságok számos esetben megállapították, hogy a valamely tagállam egész területére kiterjedő megállapodások már jellegükből adódóan is olyan hatást fejtenek ki, amelynek révén - a Szerződéssel elérni kívánt kölcsönös gazdasági átjárhatóságot akadályozva - megerősítik a piacok nemzeti alapon történő feldarabolását⁶. A közlemény szerint amennyiben egy megállapodás jellegénél fogva alkalmas arra, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre hatást gyakoroljon, akkor fennáll az a megdönthető pozitív vélelem, hogy ezek a kereskedelemre gyakorolt hatások érzékelhetőek, ha a feleknek a megállapodás tárgyát képező termékekkel megvalósított forgalma meghaladja a 40 millió eurót, vagy a felek piaci részesedése 5%-ot meghalad (a TKKÉ közlemény 53. pontja értelmében). A tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás a fenittek alapján valószínűsíthető volt, így a GVH az EK-Szerződés 81. cikke alapján is megindította a versenyfelügyeleti eljárást.

Figyelembe véve, hogy – a fentiekben, a Tptv. 11. §-a alapján indult eljárás kapcsán részletesen kifejtett okok miatt – a GVH a Tptv. alapján indult versenyfelügyeleti eljárást megszünteti, s mivel további versenyhatósági beavatkozásra nincsen szükség, a GVH – az 1/2003/EK rendelet 5. cikkében⁷ foglaltakra tekintettel – az EK-Szerződés 81. cikke alapján indult versenyfelügyeleti eljárást is megszünteti.

A fentiekre tekintettel a GVH — bizonyítatlanság miatt — a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

⁵ Iránymutatás a kereskedelemre gyakorolt hatásnak a Szerződés 81. és 82. cikke szerinti fogalmáról (HL C 101., 2004.4.27., 81. o.)

⁶ Lásd például a C-309/99. sz. Wouters-ügy [EBHT 2002., I-1577. o.] 95. pontját

⁷ E rendelkezés az EK-Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtását illetően a tagállamok versenyhatóságainak jogkörével kapcsolatban kimondja, hogy „(...) amennyiben a birtokukban lévő információk alapján a [az EK-Szerződés 81. cikkében megfogalmazott] tilalom feltételei nem teljesülnek, olyan határozatot is hozhatnak, hogy részükről semmilyen intézkedés nem indokolt.”

A GVH hatáskörét a Tpvt. 45. §-a, illetékességét a Tpvt. 46. §-a szabályozza. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, mely nem tartozik bíróság (Tpvt. 86. §) hatáskörébe illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed

E végzés ellen a jogorvoslati jog a Tpvt. 71/A. §-án és 82. §-án alapul. A jogorvoslati kérelem előterjesztése illetékmentes.

Budapest, 2010. április 8.

P.h.

dr. Kovácsfy Krisztina
vizsgáló

